

Početna Stranica > ... > Pokretanje Sudskog Postupka > Gdje I Kako > Pravo Koje Države Je Mjerodavno? > Czechia

Pravo koje države je mjerodavno?

Sadržaj omogućio

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Izvori važećih pravila

1.1 Nacionalna pravila

Ključni je nacionalni akt u pogledu pravila o sukobu zakona Zakon br. 91/2012 o međunarodnom privatnom pravu.

1.2 Multilateralne međunarodne konvencije

1.2.1. Pregled važnih multilateralnih međunarodnih konvencija kojima se uređuje mjerodavno pravo:

1.2.1.1. Izravno primjenjivo

Varšavska konvencija o ujednačavanju određenih pravila za međunarodni zračni prijevoz, Varšava, 1929.

Konvencija o ugovoru o međunarodnom prijevozu robe cestom (CMR), 1956.

Konvencija iz Guadalajare o ujednačavanju određenih pravila za međunarodni zračni prijevoz koji obavlja osoba koja nije ugovorni prijevoznik, 1961.

Bečka konvencija o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu, 1963.

Haška konvencija o mjerodavnom pravu za prometne nezgode, 1971.

Konvencija o ugovoru o međunarodnom prijevozu putnika i prtljage cestom (CVR), 1973.

Konvencija o zastari u međunarodnoj prodaji robe, 1974.

Konvencija Ujedinjenih naroda o prijevozu robe morem, 1978.

Konvencija Ujedinjenih naroda o ugovorima o međunarodnoj prodaji robe, Beč, 1980.

Konvencija o međunarodnom željezničkom prijevozu (COTIF), 1980.

Konvencija o ujednačavanju određenih pravila za međunarodni zračni prijevoz, Montreal, 1999.

1.2.2.2. Sukob zakona

Konvencija o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznanju, ovrsi i suradnji u području roditeljske odgovornosti i mjerama za zaštitu djece, Hag, 1996.

Haška konvencija o međunarodnoj zaštiti odraslih osoba, 2000.

Haški protokol o pravu mjerodavnom za obveze uzdržavanja, 2007. (cijeli EU kao stranka)

1.3 Glavne bilateralne konvencije

1.3.1. Pregled najvažnijih bilateralnih međunarodnih sporazuma kojima se uređuje mjerodavno pravo:

Ugovor između Čehoslovačke Republike i Narodne Republike Albanije o pravnoj pomoći u građanskim, obiteljskim i kaznenim stvarima, 1959.

Ugovor između Čehoslovačke Socijalističke Republike i Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije o uređivanju pravnih odnosa u građanskim, obiteljskim i kaznenim stvarima, 1964. (odnosi se na sve države sljednice bivše Jugoslavije)

Ugovor između Čehoslovačke Socijalističke Republike i Narodne Republike Bugarske o pravnoj pomoći i uređivanju pravnih odnosa u građanskim, obiteljskim i kaznenim stvarima, 1976.

Ugovor između Čehoslovačke Socijalističke Republike i Narodne Republike Mongolije o pružanju pravne pomoći i o pravnim odnosima u građanskim, obiteljskim i kaznenim stvarima, 1976.

Ugovor između Čehoslovačke Socijalističke Republike i Republike Kube o uzajamnoj pravnoj pomoći u građanskim, obiteljskim i kaznenim stvarima, 1980.

Ugovor između Čehoslovačke Socijalističke Republike i Saveza Sovjetskih Socijalističkih Republika o pravnoj pomoći i pravnim odnosima u građanskim, obiteljskim i kaznenim stvarima, 1982. (odnosi se na Rusku Federaciju i brojne druge države sljednice bivšeg SSSR-a)

Ugovor između Čehoslovačke Socijalističke Republike i Socijalističke Republike Vijetnama o pravnoj pomoći u građanskim i kaznenim stvarima, 1982.

Ugovor između Čehoslovačke Socijalističke Republike i Narodne Republike Poljske o pravnoj pomoći i uređivanju pravnih odnosa u građanskim, obiteljskim, radnim i kaznenim stvarima, 1987.

Ugovor između Čehoslovačke Socijalističke Republike i Narodne Republike Mađarske o pravnoj pomoći i uređivanju pravnih odnosa u građanskim, obiteljskim i kaznenim stvarima, 1989.

Ugovor između Češke Republike i Rumunjske o pravnoj pomoći u građanskim stvarima, 1994.

Ugovor između Češke Republike i Ukrajine o pravnoj pomoći u građanskim stvarima, 2001.

Ugovor između Češke Republike i Republike Uzbekistana o pravnoj pomoći i pravnim odnosima u građanskim i kaznenim stvarima, 2002.

2 Provedba pravila o sukobu prava

2.1 Obveza suca da na vlastitu inicijativu primijeni pravila o sukobu prava

Ovo je pitanje uređeno člankom 23. Zakona o međunarodnom privatnom pravu.

Sud primjenjuje strano pravo po službenoj dužnosti. Pravo se primjenjuje na jednak način kao u državi u kojoj je na snazi. Odredbe prava koje se primjenjuje odredbe su koje bi se primjenjivale za odlučivanje o predmetu u državi u kojoj je to pravo na snazi, bez obzira na njihov poredak u sustavu ili status javnog prava, pod uvjetom da nisu u sukobu s odredbama češkog prava koje se mora primijeniti.

Sud po službenoj dužnosti utvrđuje koji dio stranog prava treba primijeniti. Sud ili javno tijelo koje odlučuje u predmetima za koje je mjerodavno to pravo poduzima sve potrebne korake za utvrđivanje tog prava.

2.2 Upućivanje

Ovo je pitanje općenito uređeno člankom 21. Zakona o međunarodnom privatnom pravu.

Uzvratanje i daljnje upućivanje (*renvoi*) se prihvaća, uz iznimku odnosa koji se temelje na ugovornom i radnom pravu. Ako su mjerodavno pravo odabrale stranke, odredbe o sukobu zakona mogu se uzeti u obzir samo ako to proizlazi iz sporazuma stranaka.

2.3 Promjena povezujućeg faktora

Općenito je slučaj da se određeni kriterij ocjenjuje samo kad se procjenjuje pravno važna činjenica. Naravno, posebna pravila o sukobu zakona ponekad mogu riješiti pitanje – na primjer, vidjeti pravila o stvarnim pravima u točki 3.8.

2.4 Iznimke od uobičajene primjene pravila o sukobu

Ovo je pitanje općenito uređeno člankom 24. Zakona o međunarodnom privatnom pravu.

Pravo koje bi trebalo primijeniti u skladu sa Zakonom o međunarodnom privatnom pravu ne treba se primijeniti u iznimnim okolnostima u kojima se, nakon pravilno argumentiranog razmatranja sažetog prikaza svih okolnosti te posebice opravdanog očekivanja stranaka u pogledu primjene drugog prava, zaključi da bi ono bilo nerazmjerno i u suprotnosti s razumnim i pravičnim rješenjem odnosa među strankama. U tim uvjetima i ako to ne utječe na prava drugih osoba, treba primijeniti pravo koje odražava takvo rješenje.

2.5 Dokaz stranog prava

Ovo je pitanje uređeno člankom 23. Zakona o međunarodnom privatnom pravu.

Sud po službenoj dužnosti utvrđuje koji dio stranog prava treba primijeniti. Sud ili javno tijelo koje odlučuje u predmetima za koje je mjerodavno to pravo poduzima sve potrebne korake za utvrđivanje tog prava.

Ako sud ili javno tijelo koje odlučuje u predmetima za koje je mjerodavno to pravo nije upoznato sa sadržajem stranog prava, o tome može zatražiti mišljenje Ministarstva pravosuđa.

Ako se strano pravo ne može utvrditi u razumnom roku, ili ako takvo utvrđivanje nije moguće, primjenjuje se češko pravo.

3 Pravila o sukobu prava

3.1 Ugovorne obveze i pravni akti

Ugovorne obveze uređene su člancima 87. i 89. Zakona o međunarodnom privatnom pravu. To je ograničeno na ugovorne obveze ili njihove aspekte koji nisu obuhvaćeni područjem primjene zakonodavstva EU-a ili međunarodnih ugovora, osim ako je tim zakonodavstvom ili ugovorima dopušteno da budu obuhvaćene tim zakonom. Stoga je to rezidualna odredba.

Za ugovore je mjerodavno pravo države s kojom je ugovor najuže povezan, osim ako su stranke odabrale mjerodavno pravo. Odabir prava mora biti izričito naveden ili mora nedvojbeno proizlaziti iz odredaba ugovora ili iz okolnosti predmeta.

Za ugovore o osiguranju mjerodavno je pravo države u kojoj vlasnik police ima uobičajeno boravište. Za ugovor o osiguranju stranke mogu odabrati mjerodavno pravo.

U slučaju ugovora o osiguranju koji podliježu Uredbi Rim I, u Zakonu se upotrebljava mogućnost koju države članice imaju na temelju članka 7. stavka 3. Uredbe kojim se strankama omogućuje odabir mjerodavnog prava u mjeri u kojoj je to dopušteno Uredbom.

U skladu s člankom 90. Zakona, za pravne odnose koji nastaju jednostranim pravnim ugovorima mjerodavno je pravo države u kojoj stranka koja sastavlja jednostrani pravni ugovor ima uobičajeno boravište ili sjedište u vrijeme sastavljanja pravnog ugovora, osim ako je za primjenu odabrano drugo pravo.

3.2 Izvanugovorne obveze

Člankom 101. Zakona o međunarodnom privatnom pravu predviđena je, uglavnom u pogledu područja primjene

Uredbe Rim II, odredba o sukobu zakona samo za izvanugovorne obveze koje proizlaze iz povrede privatnosti i osobnih prava, uključujući klevetu. Za te je obveze mjerodavno pravo države u kojoj je došlo do povrede. Međutim, oštećena stranka može odabrati primjenu prava države u kojoj (a) oštećena stranka ima uobičajeno boravište ili sjedište, (b) počinitelj povrede ima uobičajeno boravište ili sjedište, ili (c) povreda ima određenu posljedicu, pod uvjetom da je počinitelj povrede to mogao predvidjeti.

Izvanugovorna odgovornost također je pravno ujednačena u nizu prethodno navedenih međunarodnih sporazuma o prometu (vidjeti točku 1.2.1).

3.3 Osobni status, njegovi aspekti s obzirom na građanski status (ime, prebivalište, svojstvo)

Ovo je pitanje uređeno člankom 29. Zakona o međunarodnom privatnom pravu.

Osim ako je Zakonom određeno drukčije, za pravnu osobnost i pravnu sposobnost mjerodavno je pravo države u kojoj osoba ima uobičajeno boravište. Osim ako je Zakonom određeno drukčije, dovoljno je da fizička osoba koja izvršava pravnu radnju ima sposobnost za tu radnju na temelju prava koje se primjenjuje u mjestu gdje fizička osoba izvršava tu radnju.

Za pravila o imenu fizičkih osoba mjerodavno je pravo države čiji je ta osoba državljanin. Međutim, osoba može izabrati primjenu prava države u kojoj ima uobičajeno boravište. Ako osoba ima višestruko državljanstvo, primjenjuje se postupak iz članka 28. Zakona o međunarodnom privatnom pravu.

Osobni status fizička osoba uređen je i u nizu bilateralnih sporazuma o pravnoj pomoći kojima je Češka obvezana. Pravila o sukobu zakona u tim se sporazumima u načelu temelje na kriteriju državljanstva i imaju prednost pred pravilima utvrđenima u Zakonu o međunarodnom privatnom pravu.

3.4 Uspostava odnosa roditelj-dijete, uključujući posvajanje

3.4.1 Uspostava odnosa roditelj-dijete

Postupak utvrđivanja i osporavanja odnosa roditelj-dijete uređen je člankom 54. Zakona o međunarodnom privatnom pravu. Mjerodavno je pravo države čije državljanstvo dijete stječe rođenjem. Ako dijete rođenjem stječe više od jednog državljanstva, primjenjuje se češko pravo. Ako je to u interesu djeteta, primjenjuje se pravo države u kojoj je majka djeteta imala uobičajeno boravište u trenutku rođenja. Ako dijete ima uobičajeno boravište u Češkoj i ako je to u interesu djeteta, postupak utvrđivanja i osporavanja odnosa roditelj-dijete podliježe češkom pravu. Odnos roditelj-dijete može se utvrditi u skladu s pravom države u kojoj se daje izjava o priznanju odnosa roditelj-dijete. Ako se odnos roditelj-dijete osporava u drugoj državi u sudskom ili izvansudskom postupku u skladu s pravom te države, u kojem se odnos roditelj-dijete utvrdi za drugu osobu, to je dovoljno za utvrđivanje odnosa roditelj-dijete za tu osobu.

Mjerodavno pravo za odnose između roditelja i djece u pitanjima uzdržavanja utvrđuje se u skladu s Haškim protokolom o pravu mjerodavnom za obveze uzdržavanja (2007.). U ostalim predmetima koji uključuju roditeljska prava i obveze te mjere za zaštitu osobe ili imovine djeteta mjerodavno se pravo utvrđuje u skladu s Haškom konvencijom o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznanju, ovrsi i suradnji u području roditeljske odgovornosti i mjerama za zaštitu djece (1996.).

3.4.2 Posvojenje

Ovo je pitanje uređeno člancima 61. i 62. Zakona o međunarodnom privatnom pravu.

Za posvojenje je potrebno ispuniti uvjete utvrđene pravom države čiji je posvojenik državljanin i države čiji je posvojitelj državljanin. Ako su posvojitelji državljanin različitih država, moraju biti ispunjeni uvjeti pravnih sustava država obaju posvojitelja, kao i uvjeti države čiji je posvojenik državljanin. Ako bi prema tim pravilima trebalo primijeniti pravo druge države koja ne dopušta posvojenje ili ga dopušta samo u vrlo iznimnim okolnostima, a pritom oba ili barem jedan od posvojitelja ili posvojenik imaju uobičajeno boravište u Češkoj, primjenjuje se češko pravo.

Za učinke posvojenja mjerodavno je pravo države čiji su sve stranke državljanin u vrijeme posvojenja ili, ako to nije slučaj, pravo države u kojoj sve stranke imaju uobičajeno boravište u vrijeme posvojenja ili, ako to nije slučaj, pravo države čiji je posvojenik državljanin.

Za odnose između posvojitelja i posvojenika, ili posvojitelja u pogledu roditeljskih prava i obveza, odgoja i uzdržavanja djeteta primjenjuje se pravo utvrđeno na temelju međunarodnih ugovora navedenih u točki 3.4.1. za odnose roditelj-dijete.

3.5 Brak, nevjenčani parovi/parovi u izvanbračnoj zajednici, partnerstva, razvod, sudski razvod, obveze uzdržavanja

3.5.1 Brak

Ovo je pitanje uređeno člancima 48. i 49. Zakona o međunarodnom privatnom pravu.

Sposobnost osobe za sklapanje braka te uvjeti za valjanost braka podliježu pravu države čiji je ta osoba državljanin.

Oblik sklapanja braka podliježe pravu države u kojoj je brak sklopljen.

Brak sklopljen u veleposlanstvu Češke u drugoj državi podliježe češkom pravu. Češki državljanin ne može sklopiti brak u diplomatskom predstavništvu strane države u Češkoj.

Za osobne odnose između bračnih drugova mjerodavno je pravo države čiji su oba bračna druga državljani. Ako su bračni drugovi državljani različitih država, za odnos je mjerodavno pravo države u kojoj oba bračna druga imaju uobičajeno boravište ili, ako to nije slučaj, češko pravo.

3.5.2 Nevjenčani parovi/parovi u izvanbračnoj zajednici i partnerstva

Mjerodavno pravo za partnerstva i slične odnose te njihove učinke, sposobnost za njihovo sklapanje, postupci za njihovo sklapanje ili za njihovo ukidanje, poništenje i ništavnost, te za osobne i imovinske odnose između partnera uređeno je člankom 67. Zakona o međunarodnom privatnom pravu.

Sva ta pitanja podliježu pravu države u kojoj se partnerstvo ili sličan odnos sklapa ili je sklopljen.

Češko pravo ne uključuje odredbe o sukobu zakona u pogledu izvanbračne zajednice.

3.5.3 Razvod i sudski razvod

Mjerodavno pravo za razvod i poništenje braka ili utvrđivanje je li brak ništavan uređeno je člankom 50. Zakona o međunarodnom privatnom pravu. Češka ne sudjeluje u pojačanoj suradnji u području prava primjenjivog na razvod braka i zakonsku rastavu te stoga Uredba Vijeća (EU) br. 1259/2010 za nju nije obvezujuća.

Za razvod je mjerodavno pravo države kojim je uređen osobni odnos bračnih drugova u trenutku pokretanja postupka. (Za osobne odnose bračnih drugova mjerodavno je pravo države čiji su oba bračna druga državljani. Ako su bračni drugovi državljani različitih država, za te je odnose mjerodavno pravo države u kojoj oba bračna druga imaju uobičajeno boravište ili, ako to nije slučaj, češko pravo.) Ako bi u skladu s tim pravilom o sukobu zakona trebalo primijeniti pravo druge države u kojoj razvod nije dopušten ili je on moguć samo u vrlo iznimnim okolnostima, a pritom je barem jedan bračni drug češki državljanin ili barem jedan bračni drug ima uobičajeno boravište u Češkoj, primjenjuje se češko pravo.

U postupku poništenja braka ili utvrđivanja je li brak ništavan, sposobnost za sklapanje braka i oblik njegova sklapanja procjenjuju se na temelju prava koja su se primjenjivala na njih u trenutku sklapanja braka.

Češko pravo ne uključuje odredbu o sukobu zakona u pogledu rastave.

3.5.4 Obveze uzdržavanja

Obveze uzdržavanja između bračnih drugova i bivših bračnih drugova uređene su člankom 15. Uredbe o obvezama povezanim s Haškim protokolom o pravu mjerodavnom za obveze uzdržavanja (2007.).

3.6 Bračnoimovinski režimi

Od 29. siječnja 2019. pravila o sukobu zakona u vezi s bračnoimovinskim režimima iz Zakona o međunarodnom

privatnom pravu zamijenjeni su Uredbom Vijeća (EU) 2016/1103 od 24. lipnja 2016. o provedbi pojačane suradnje u području nadležnosti, mjerodavnog prava te priznavanja i izvršenja odluka u stvarima bračnoimovinskih režima. Uredba se primjenjuje na sudske postupke koji su pokrenuti nakon 29. siječnja 2019. te na sporazume koji su zaključeni nakon tog datuma.

Ovo je pitanje uređeno člankom 49. Zakona o međunarodnom privatnom pravu. Za imovinske režime bračnih drugova mjerodavno je pravo države u kojoj oba bračna druga imaju uobičajeno boravište; ako to nije slučaj, pravo države čiji su oba bračna druga državljani te, ako to nije slučaj, češko pravo.

Za ugovorno uređenje bračnoimovinskih prava mjerodavno je pravo koje se primjenjuje na bračnoimovinske režime u trenutku sklapanja takvog ugovora. Ako to nije slučaj, bračni drugovi isto se tako mogu, radi ugovornog uređenja bračnoimovinskih prava, sporazumjeti da će za njihove bračnoimovinske režime biti mjerodavno pravo države čiji je državljanin jedan od bračnih drugova, ili države u kojoj jedan od bračnih drugova ima uobičajeno boravište, ili pravo države u kojoj se nalazi predmetna nekretnina, ili češko pravo. Ako se sporazum sklapa u drugoj državi, potrebno je sastaviti javnobilježnički zapisnik ili sličnu ispravu o ugovoru.

3.7 Oporuke i nasljedstva

Mjerodavno pravo u pogledu nasljeđivanja osoba koje su umrle 17. kolovoza 2015. ili nakon toga uređeno je Uredbom (EU) br. 650/2012.

Ovo je pitanje uređeno člancima 76. i 77. Zakona o međunarodnom privatnom pravu. Te se odredbe odnose na nasljeđivanje osoba koje su umrle 16. kolovoza 2015. ili prije toga (osim ako je mjerodavno pravo uređeno drugačije bilateralnim međunarodnim ugovorom).

U skladu sa Zakonom o međunarodnom privatnom pravu za pravno uređenje nasljeđivanja mjerodavno je pravo države u kojoj je oporučitelj imao uobičajeno boravište u trenutku smrti. Ako je oporučitelj bio češki državljanin i barem jedan od nasljednika ima uobičajeno boravište u Češkoj, primjenjuje se češko pravo.

Za sposobnost u pogledu sastavljanja ili poništenja oporuke te za učinke nedostataka u oporuci i njezinim manifestacijama mjerodavno je pravo države čiji je oporučitelj državljanin u trenutku sastavljanja oporuke, ili u kojoj oporučitelj ima uobičajeno boravište. Na sličan se način provodi utvrđivanje mjerodavnog prava u pogledu sposobnosti za sastavljanje ili poništenje drugih vrsta raspolaganja imovinom zbog smrti te za utvrđivanje koje su druge vrste raspolaganja imovinom zbog smrti prihvatljive.

Oporuka je valjana u pogledu oblika ako je njezin oblik u skladu s pravom države (a) čiji je oporučitelj bio državljanin u trenutku sastavljanja oporuke ili u trenutku smrti, (b) na čijem je državnom području oporuka sastavljena, (c) u kojoj je oporučitelj imao uobičajeno boravište u trenutku sastavljanja oporuke ili u trenutku smrti, (d) koje se primjenjuje na pravno uređenje nasljeđivanja ili koje je trebalo primijeniti na takvo uređenje u trenutku sastavljanja oporuke, ili (e) u kojoj se nalazi predmetna nekretnina. Ta se pravila isto tako odnose na oblik poništenja oporuke. Osim toga, ta se pravila *mutatis mutandis* primjenjuju na oblik ugovora o nasljeđivanju i drugih raspolaganja imovinom zbog smrti, pod uvjetom da je oporučitelj stranka ugovora o nasljeđivanju. To se isto tako odnosi na oblik poništenja ugovora o nasljeđivanju ili drugih raspolaganja imovinom zbog smrti.

Oporučitelj u oporuci može odrediti da je, umjesto prava koje bi bilo mjerodavno, za pravno uređenje nasljeđivanja mjerodavno pravo države u kojoj oporučitelj ima uobičajeno boravište u trenutku sastavljanja oporuke, uključujući i oporučno nasljeđivanje nekretnina, ili može odrediti da je za pravno uređenje nasljeđivanja, uključujući i oporučno nasljeđivanje nekretnina, mjerodavno pravo države čiji je državljanin u trenutku sastavljanja oporuke. Stranke ugovora o nasljeđivanju za pravno uređenje nasljeđivanja mogu odabrati jedan od tih pravnih sustava, pod uvjetom da je oporučitelj stranka ugovora o nasljeđivanju. To se *mutatis mutandis* primjenjuje i na druga raspolaganja imovinom zbog smrti.

U skladu s Uredbom o nasljeđivanju, ako po pravu mjerodavnom za nasljeđivanje prema toj uredbi nema nasljednika ili legatara za bilo koju imovinu kojom se raspolaže zbog smrti i nijedna fizička osoba nije zakonski nasljednik, primjena tako utvrđenog prava ne sprečava pravo države članice ili subjekta kojeg za tu svrhu odredi ta država članica u stjecanju po vlastitom pravu imovine ostavine koja se nalazi na njezinom državnom području, pod uvjetom da vjerovnici imaju pravo tražiti ispunjenje svojih tražbina iz imovine cijele ostavine. U češkom je pravu ovo pitanje uređeno člankom 1634. Građanskog zakonika. U skladu s tim člankom, ako na temelju pravila o zakonskom nasljeđivanju nema nasljednika, ostavina prelazi na državu te se država smatra zakonskim

nasljednikom. Država u odnosu na ostale stranke ima jednak položaj kao nasljednik koji ima pravo zahtijevati popis ostaviteljeve imovine. U skladu s člankom 78. Zakona o međunarodnom privatnom pravu, ako nema nasljednika, predmeti i prava ostavitelja koja se nalaze u Češkoj prelaze na Češku; za odluke o tim pitanjima nadležni su češki sudovi. Država ili druga teritorijalna jedinica ili postojeća institucija u tom se smislu ne smatra nasljednikom, osim ako je navedena kao nasljednik u oporuci.

3.8 Nekretnine

Ovo je pitanje uređeno člancima 69. do 79. Zakona o međunarodnom privatnom pravu.

Opće je pravilo da je za stvarna prava na nekretnini ili na pokretnoj materijalnoj imovini mjerodavno pravo države u kojoj se imovina nalazi. U skladu s tim pravom isto se tako utvrđuje je li imovina pokretnina ili nekretnina. Međutim, za odabranu imovinu i određene aspekte stvarnih prava Zakonom su utvrđena posebna pravila o sukobu zakona – vidjeti u nastavku:

U pogledu brodova i zrakoplova, za stjecanje i prestanak stvarnih prava upisanih u javni registar mjerodavno je pravo države u kojoj se vodi registar.

Za stjecanje i prestanak stvarnih prava na pokretnoj materijalnoj imovini mjerodavno je pravo države u kojoj se imovina nalazila u vrijeme događaja koji je doveo do nastanka ili prestanka tog prava.

Mjerodavno pravo za stjecanje i prestanak prava vlasništva na pokretnoj materijalnoj imovini koje se prenosi na temelju ugovora jest pravo mjerodavno za ugovor koji čini osnovu za stjecanje ili prestanak prava vlasništva.

Ako se pravni postupak koji treba biti osnova za stjecanje i prestanak stvarnih prava na pokretnoj materijalnoj imovini provodi nakon početka i tijekom prijevoza imovine, za takvo je stjecanje i prestanak mjerodavno pravo mjesta iz kojeg je imovina otpremljena. Međutim, ako se stjecanje i prestanak stvarnih prava na predmetnoj imovini provodi s pomoću potvrde koja se mora predočiti radi primopredaje imovine, primjenjuje se pravo države u kojoj se potvrda nalazi u trenutku primopredaje imovine.

Odredbe o upisima u javne registre i slične evidencije koje su valjane u državi u kojoj se nalazi nekretnina ili pokretnina isto se tako primjenjuju u slučajevima kada se pravni razlozi za stjecanje, prestanak, ograničenje ili prijenos upisanog prava ocjenjuju na temelju prava druge države.

Za dosjelost je mjerodavno pravo države u kojoj se imovina nalazila na početku roka za stjecanje dosjelošću. Međutim, stjecatelj se može pozvati na pravo države u kojoj je došlo do dosjelošti ako su, od trenutka kada je imovina došla u tu državu, svi uvjeti za dosjelost na temelju prava te države bili ispunjeni.

3.9 Nesolventnost

Ovo je pitanje uređeno člankom 111. Zakona o međunarodnom privatnom pravu. Odredbe o sukobu zakona iz Uredbe o nesolventnosti primjenjuju se *mutatis mutandis*, osim u slučajevima koji podliježu toj Uredbi.

■ Posljednji put ažurirano: 31/03/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJNI-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.